

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2728

Vragen van het lid **Yücel** (PvdA) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht dat een moskee in Amsterdam Slotervaart onder «Koeweits gezag» staat* (ingezonden 29 mei 2013).

Antwoord van minister **Asscher** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 2 juli 2013).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Koeweit aan de macht in buurtmoskee Slotervaart»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat een (top)ambtenaar van het ministerie van Religieuze Zaken in Koeweit bestuursvoorzitter is/wordt van de Blauwe Moskee in Amsterdam Slotervaart? Zo nee, klopt het dat hij voorzitter is van het bedrijf dat eigenaar is van het gebouw en dat de moskee runt? Zo nee, op welke andere wijze is deze persoon bij de moskee betrokken?

Antwoord 2

De bestuursvoorzitter van de stichting Europe Trust Nederland is de heer Alqawari. Deze stichting is eigenaar van de Blauwe Moskee. Of en in hoeverre de heer Alqawari gelieerd is of was aan het ministerie van Religieuze Zaken in Koeweit is bij de Rijksoverheid niet bekend.

Vraag 3, 5

Wat is uw opvatting over deze leidende rol van een overheidsorganisatie uit Koeweit bij een gebedshuis in Nederland en over de invloed die daarmee gepaard gaat? Wat is uw algemene opvatting over de sturing door buitenlandse mogendheden van Nederlandse moskeeën en daarmee indirect aan Nederlandse moslims?

Wat is uw opvatting over het (mede) financieren door andere landen van gebedshuizen in Nederland? Deelt u de mening dat daarmee automatisch

¹ Het Parool, 25 mei 2013. Zie ook het vervolgartikel «De Koeweiti's zijn dol op blauwe ogen».

grote invloed gepaard gaat, die niet altijd strookt met het doel van de integratie van moslims in de Nederlandse samenleving?

Antwoord 3, 5

Om te komen tot een volledige integratie in de Nederlandse samenleving is het van belang dat migranten kennisnemen van de kernwaarden van de Nederlandse samenleving en deze ook verinnerlijken. Het is niet acceptabel als zij onder druk worden gezet door buitenlandse overheden of organisaties. Voor buitenlandse mogelijkheden is het mogelijk om op basis van vrijwilligheid contact te onderhouden met (voormalige) onderdanen, zolang dit de integratie in de Nederlandse samenleving niet belemmert. Het is toegestaan om gebruik te maken van buitenlandse financiering om gebedshuizen te stichten.

Vraag 4

In welke mate is deze moskee gefinancierd met geld van de overheid van Koeweit?

Antwoord 4

De aankoop van de Blauwe moskee is grotendeels gefinancierd door het ministerie van Religieuze Zaken in Koeweit.

Vraag 6, 7

Welk doel/bestemming had de bouw van deze moskee in de wijk Slotervaart? Klopt het dat deze vooral tot doel had om als buurtcentrum te functioneren, waar alle wijkbewoners laagdrempelig activiteiten konden ontplooiën? Deelt u de mening dat dit faliekant mislukt is, nu de moskee zich vooral op islamitische bekeerlingen richt en er preken worden gehouden om de superioriteit van moslims ten opzichte van niet moslims uit te dragen?

Acht u al deze omstandigheden wenselijk? Welke landelijke of lokale mogelijkheden zijn er om dit probleem aan te pakken en om te waarborgen dat buurtbewoners daadwerkelijk het buurtcentrum krijgen dat zij voor ogen hadden?

Antwoord 6, 7

Bij de bouw van de moskee ging het primair om een gebouw om het islamitische geloof te kunnen uitoefenen. Daarnaast heeft stichting de Blauwe Moskee een maatschappelijke doelstelling om bruggen te slaan met de wijk en de samenleving.

Vanwege de scheiding van kerk en staat is het aan het moskeebestuur om invulling te geven aan de wijze waarop het geloof wordt beoefend binnen de grenzen van de wet. Het oproepen tot haat of het aanzetten tot geweld is nadrukkelijk niet toegestaan.

Als buurtbewoners ontevreden zijn over de wijze waarop de moskee de maatschappelijke doelstelling invult is het van belang dat er een gesprek plaatsvindt tussen de buurtbewoners en het moskeebestuur om hier afspraken over te maken.

Vraag 8, 9, 10

Kunt u een zo compleet mogelijk overzicht geven van de moskeeën in Nederland die worden geleid, nadrukkelijk gestuurd of overwegend beïnvloed door (iemand uit) een ander land?

Zijn er indicaties dat dit leidt tot een meer orthodoxe invulling van het islamitische gebedswerk in de moskeeën? Zijn er indicaties dat hierdoor radicalisering kan worden bevorderd? Zo ja, welke?

Zijn er indicaties dat dit de integratie van moslims in de Nederlandse samenleving belemmert? Zo ja, welke?

Antwoord 8, 9, 10

De Kamer is eerder geïnformeerd over de risico's van buitenlandse financiering (TK 2008–2009, 29 754, nr. 145). In deze brief staat dat financiering, zowel binnenlands als buitenlands, altijd met invloed gepaard kan gaan. De gevolgen voor de integratie van moslims in de Nederlandse samenleving zijn niet altijd eenduidig vast te stellen.

Mogelijke maatregel is de inzet vanuit moskeeën om de risico's die gepaard kunnen gaan met buitenlandse financiering te beperken. Dit door de

weerbaarheid van moskeeën te vergroten. De laatste jaren wordt zowel binnen als buiten de moskee op een kritische manier gesproken over de mogelijke invloed van buitenlandse financiering. Andere maatregelen liggen op het terrein van toezicht, handhaving en sancties. In die gevallen waar het vermoeden bestaat dat de Nederlandse wet wordt overtreden door buitenlandse organisaties die in Nederland moskeeën financieren, kan er onderzoek worden ingesteld. Het Openbaar Ministerie heeft bijvoorbeeld een strafrechtelijke en civielrechtelijke toezichtstaak als het gaat om het functioneren van stichtingen. Ook is er in 2009 een handleiding ontwikkeld voor gemeenten om eventuele façadepolitiek bij religieuze instellingen te herkennen. Dit kan spelen bij organisaties die naar buiten toe een aanpak verkondigen gericht op integratie in de samenleving, terwijl er naar binnen toe een andere boodschap wordt verkondigd die zorgt voor afsluiting van de samenleving. Op 4 juni jl. is de motie Segers c.s. (29 754, nr. 221) over een onderzoek naar financiële steun vanuit onvrije landen aangenomen. De Tweede Kamer zal door de minister van Veiligheid en Justitie naar aanleiding van deze motie over dit onderwerp worden geïnformeerd.

Vraag 11

Op welke wijze wordt aan moskeeën zoals de Blauwe Moskee en andere kerkelijke instellingen subsidie verstrekt? Is aan deze moskee ook subsidie verstrekt? Wordt aan bestuursvoorzitters, zoals van de Blauwe Moskee, die in dienst zijn van de Koeweitse overheid, eveneens subsidie verstrekt ten behoeve van de moskee? Zo ja, deelt u de mening dat dit onwenselijk is? Is er afdoende controle hoe dit geld wordt besteed? Kunt u aangeven op welke wijze de belastinginning plaatsvindt als de financiering van moskeeën in buitenlandse handen ligt?

Antwoord 11

Vanuit het principe van de scheiding van kerk en staat wordt door de Rijksoverheid geen subsidie verstrekt aan religieuze instellingen voor de uitoefening van het geloof. Wel wordt op lokaal niveau aan verschillende religieuze instellingen subsidie verstrekt voor maatschappelijke activiteiten die in een kerk of moskee plaatsvinden, bijvoorbeeld voor huiswerkbegeleiding van jongeren. In het geval van de Blauwe Moskee is door de gemeente Amsterdam geen subsidie verstrekt. Religieuze instellingen, zoals moskeeën, kunnen in aanmerking komen voor de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) binnen de fiscale regelgeving. De fiscale regelgeving maakt hierbij geen onderscheid tussen verschillende wijzen van financiering van religieuze instellingen.